

Izhaja vsak četrtek
in velja s poštnino vred
in v Mariboru s pošilja-
njem na dom
za celo leto 3 gld. — kr.
„ pol leta 1 „ 60 „
„ četrť leta — „ 80 „
Naročnina se pošilja
opravištvu v škofijsk.
poslopju (Bischofshof.)
Deležniki tisk. društva
dobivajo list brez po-
sebne naročnine.

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v poduk.

Posamezne liste

prodaja knjigar Novak
na velikem trgu
po 5 kr. — Rokopisil
se ne vračajo, nepla-
čani listi se ne spre-
jemajo. —

Za oznanila se pla-
čuje od navadne vrsti-
ce, če se natisne en-
krat, 8 kr., dvakrat 12
kr., trikrat 16 kr.

Slovenska poslanca g. Herman in grof Hohenwart v državnem zboru.

Pretečene dni se je v državnem zboru šlo za to, da bi se sedanje gosposke po deželah boljše razpostavile in uredile. Vsi namreč sprevidijo, da se srenjam preveč posla nalaga, da so okrajna glavarstva prevelika, komisijoni prepogosti in predragi, javna varnost čedalje bolj slaba, nered in nemir na vseh straneh, potov, pisarij in plačil brez konca in kraja. Zato je liberalni poslanec Gölle-
rich nasvetoval, naj se od okrajnih glavarstev na-
stavijo pri vseh okrajnih sodnijah še posebni po-
litični uradi ali tako zvane ekspositure. Poslanec
Čok s tem ni bil zadovoljen in je nasvetoval, naj
se odpravijo vse deželne gosposke in uvedejo ce-
sarske, od ministrov na Danaju odvisne itd. Giskra
pa je rekel, naj ostane vse, kakor je. Celih 14
dni so se poslanci o tem pričkali, kar je davke-
plačilec stalo 3600 gold. vsaki den, skup tedaj
50.400 fl., — 360 poslancev namreč je, in vsaki
dobi na den 10 fl. — Toda sklenoli niso nič,
ker se niso mogli z bogati, vsi nasveti bili so za-
vrženi in to je bila še velika sreča, do katere sta
nam največ pripomogla slovenska poslanca grof
Hohenwart in naš dolgoletni in mnogospoštovani
zagovornik g. Herman. Prvi se je očitno po-
prijel nazorov in misli Hermanovih in je med dru-
gim rekel, da bi treba bilo 800 novih uradnikov
in 2 1/2 milijona goldinarjev na leto, ako bi se
javna uprava preuredila po nasvetu Gölle-
richa. G. Herman pa se je te prilike poslužil ter liberal-
cem zopet pokazal, da zavolj svoje centralistične
sisteme ne morejo tukaj ničesar ne opraviti. Dok-
ler se ne bodo dežele same sebe vladale, dokler
se bo vse le iz Dunaja strahovalo, od kod nam
prav za prav prihaja vse naše trpljenje, je ves
trud zastoj. Tega se bomo tem bolj prepričali,
ako nekoliko v obraz posvetimo duhu, v katerem
dunajska država proti deželam postopa. Tukaj je
predsednik Rehbauer opominjal govornika in zab-
teval, naj o državi bolj spoštljivo govori. Herman
pa se ni dal zmotiti in je nadaljeval: in jaz zah-

tevam več spoštovanja za pravice dežel. Jaz sem
djal, posvetimo temu duhu v obraz, da se vidi,
da to ni dober duh, ampak sovražen, ki ga je
rodil centralističen sistem. Nemir med narodi
državi nič preglavice ne dela; a on je sad dunaj-
ske vlade, katera razpor seje med državo in de-
želami, med sosedom in sosedom v vsakej deželi.
Jaz ne vem, ali so na Dunaju kaj slutili, da le
to je koristno, kar je prav, da so postave dostojnosti
svete, katerim so tudi državne uprave podložne, če
se noče, da vse na dvoje gre. Praksa, s katero
se dela, daje misliti, da se pripoznavajo k onemu
nevarnemu načelu, da politika z moralo nima nič
opraviti. Kako bi drugače mogoče bilo, da si
država, ki se sama imenuje stranko in se kot taka
tudi obnaša, vse dovoli, za kar ima v tem trenutku
moč, tako, da ni nobena pravica, nobeno imetje,
nobena svoboda več varna pred njo. Če opomnim
na nektera dejanja upraviteljstva, ktera kažejo
jako široko vest države, na nikogar kamenja ne
lučam, in hočem le dokazati, da je zlasti upravna
politika potrebna poprave, reforme. Oficijalna
država! O njenih krivičnih volilnih redih in umetno
pridobljenih večinah ne govorim; ali mar ustava,
centralistična ne obstoji iz oropanih narodskih
prav? (Veselost na levi.) Ali ni bil chabrus
javna politična goljufija in se mar ne opira državni
zbor na chabrus? Če se slovanskim narodom njih
jezik roparsko jemlje, ali ne bi bilo to nenravno?
In mar se to ne godi? Sistematično se godi in
vkljub § 19. Nj. ekse. g. naučni minister bi lahko
mnogo o tem pripovedal, kako se dela politika
po narodih. Vzemite tudi, kako država ravná s
katoliško Cerkvijo in drugim ž njo ravnati pri-
pušča. Ali si morete kaj grjega, bolj nepoštenega
in nepolitičnega misliti? Ima le slut o tem, da se
morate cerkvena in posvetna oblast druga drugo
spoštovati in podpirati, če se hoče družbinski namen
izvrševati? Ali ni bilo prejšnje ministerstvo, ki je
hotelo mir med narodi odpuščeno in sicer potem
ko je imelo večino dveh tretjin za-se? In ali ni
bilo naslednje Slovanom, katoličanom in konser-
vativcem vseh narodov političen udarec v obraz?

Njegova dejanja so to potrdila, in najbrže da zato tako dolgo stoji in tako trdno. Ali ne kultivira oficijalna država grde nevhvaležnosti? Ali ne zatajuje tistih, ki so se za njo žrtvovali, in se li ne vklanja sebi v nečast onim, ki so jo izdali in topli? Ali se ne posluša vedno bolj na vnanje dežele in se ne iščejo vnanje zveze dvomljivih vrednosti, namesto, da bi se iskala zveza z lastnimi narodi? Če se toliko let malomarno gleda nesreča ginečih narodov in na vnanjo spridenost, ki je še huja, kakor vse zgubljene bitve, opirajé se trdovratno na ustavno pismo; če se pusti ali celó pomaga, kakor ena klika hodi narodom po glavah in se ne more odločiti k pravičnosti; ali bi se temu reklo vladanje? Ker se je že vsa oblast na Dunaj skupaj pograbila, zakaj se ne rabi na korist narodom? Narodi in stranke so že davno pisma svoja spreminili in spise zavili, zakaj se ne odloči? Kam bo to prišlo, če oficijelna vlada, ki bi morala biti vsem v izgled, v vsakem oziru slab izgled daje? Otrpnjena morala oficijalne države nas v pogubo vodi in je ključ do vseh naših trpljenj, do vseh naših zagrizenosti, do naše notranje in vnanje nezmožnosti, do one omahovalne politike, ki domoljubom rudečico v obraz sili in ki dela Avstrijo za alijance ali zveze nezmožno, ker ni zanesljiva in odkritosrečna. Brez morale tudi v politiki ne gre, brez nje ni poguma. Morala v državni upravi je narodom za življenje potrebni zrak, brez ktereга ne morejo obstati. Nemoralen je centralizem, ker pomenja vedno zlorabljenje oblasti. Na njegovih tleh so zrastle posilna dejanja, katerih sem omenil. Centralistični sistem ni zmožen, da bi bil moralen in moralno delal, da ni zmožen, da bi moralno vse zedinjal k složnemu življenju drugega poleg drugega, k složnemu delovanju drugega z drugim. Izigrova je enega proti drugemu da bi na ta način pod jarmom imel vse, dela svojim narodom življenje v državi nestrpljivo in jih paha na ven. Ker država ne rabi svoje oblasti na pravi moralni način, jej sedaj nihče več ne želi uspeha, je vsakemu vse eno, ali se mu še dobro zdi, ako se državi primeri kaka nesreča. Da država se svojim sistemom in svojo politiko tudi na ven ni zmožna delovati, to dokazuje njena politika onemoglosti ob uri, ko se rodi nov svetovni red.

Velika država, tako piše avstrijsk domoljub in politik, katero njena politika tako daleč privede, da svojim narodom ne more vdihniti ljubezni, svojim prijateljem ne zaupanja, svojim sovražnikom ne strahu, taka država najbolje stori, da svojo hišo v red spravi, kajti njen obstanek se nagiba h koncu. Omahljiva politika in polovičnost svedočite vedno o slabosti značaja in sojenja, in kdor ene misli ne more popolnem pojmiti in izvesti, ta ni sposoben za državnika, najmanj pa še za avstrijskega, ki mora, v svesti si cilja in navdušen z nravnimi načeli, trdnega koraka naprej stopati, ako hoče, da osrči prijatelje monarhije in razoroži

njene sovražnike. Se li ima na Dunaju moč in veselje, s temeljitim spremenjenjem sisteme in s poklicanjem drugih mož državo oteti z roba gotovega propada, tega ne vem, le toliko rečem, da je država pod vsemi razmerami dolžna, deželam njihovo dedšino izročiti v samoupravo. Deželam je treba vsakej posebej samostojne, nravno-ozbiljne, složne, krepke, stalne vlade, ki njihove zadeve oskrbljuje z ljubeznijo in razumom, da se zopet okrepcajo od one siromaščine, v katero jih je pahnilo onemoglo, strankarsko dunajsko gospodarjenje, ki ima le poguma proti svojim narodom in strankam. (Dobro! na desnici.)

Cerkvene zadeve.

Šolske sestre na Štajerskem.

7. Podružnica sv. Peter blizu Maribora. Edina šola, na kterej „šol. sestre“ podučevanje deklic oskrbljujejo na podlagi slovenskega jezika, je še dozdej pri sv. Petru blizu Maribora. Sv. Peter, malo urico oddaljen od mariborskega mesta na levi strani Drave, se ima za „šol. sestre“ zahvaliti svojemu skrbnemu župniku in č. g. kanoniku Marku Glaserju. Ker je prejšnja farna šola se premala pokazala, so prevzeli imenovani gospod — večjidel na svoje stroške — stavbo novega učilniškega poslopja. Gotovo bode malo krajev na deželi, ki bi se z enakim šolskim hramom meriti zamogli. Stal je okoli 17.000 goldinarjev. — Hiša ima dva nadstropja, — s primernimi in za prebivanje dobro uredjenimi podstrešnicami celo tri. — Drugo in tretje nadstropje je odločeno „šol. sestram“. Prve in spodnje sobe služijo za šolo ter za prebivanje nadučitelja. V hramu imajo sestre kapelico posvečeno brezmadežni D. Mariji. Tukajšna šola so „sestre“ prevzele leta 1869. Kakor večjidel povsod, se je tudi tu upeljanje „šol. sester“ le zgoditi zamoglo z trudom in mnogimi žrtvami, ktere nosijo č. g. kanonik, ki se svojimi stroški vzdržujejo ljubeznlive učiteljice. Podružnica sv. Peter se od drugih podružnic v tem odlikuje, da ima penzjonat, t. j. odgojilnico, v katero se mlade deklice sprejemljejo. Za malo plačilo *) so tu deklice preskrbljene s hrano in stanovanjem, ter obiskujejo tukajšna dekliško šolo, kjer se podučuje v vseh predmetih po tirjavi sedanjih šol. postav, zraven tega pa še v vseh za pridno gospodinjo potrebnih rečeh. Sprejemajo se deklice med 6 do 15. letom za podučevanje; tudi kandidatnje, ki v družbo „šol. sester“ vstopiti želijo od 15 do 26. leta. Akoravno je učni jezik v šoli slovenski (kar se samo ob sebi razumi), je vendar deklicam — posebno v penzjonatu bivajočim tudi priložnost dana se nemškemu jeziku dobro privaditi, ker se morajo med seboj v nemščini pogovarjati, da se

*) Deklice v penzjonatu pri sv. Petru plačaja na mesec 8 fl.; zraven tega še morajo stariši priskrbeti posteljno perilo.

tako naučijo tudi drugega deželnega jezika. V tukajšno odgojilnico se sprejme 20—25 deklic. Kako veliko zaupanje zavživajo „šol. sestre“ in njih šola, je najlepši dokaz ogromno število deklic, ki rade iz bližnjih far — nekatere celo po 2 uri hoda tukajšjo šolo obiskujejo.

Ako resno prevdarimo okoliščine, pod katerimi živijo navadno ljudje blizu mest, ki morajo mnogo občevati z mestnimi prebivalci, vidijo njih razuzdano življenje, se tam navzamejo neverstva: in vse to združeno z neotesanostjo bolj siromaških ljudi na deželi; moramo tem bolj pozdraviti dobre krš. šole „šol. sester“ v okolici neverskih mest, blizu katerih je za vero in moralno življenje večja nevarnost. V takih šolah, ki nje vodijo „šol. sestre“, je vsaj ženski spol rešen, ki ima itak več upljiva na družbinsko življenje, nego možki. Tukajšna dekliška šola oskrbljujejo 4 „sestre“. Prednica njim je č. Romana Marschal.

(Dalje prih.)

Gospodarske stvari.

Kako bi se dali gospodarski dohodki pomnožiti!

I. Duša, jedro pametnemu gospodarjenju je: pomnožuj dohodke, znižuj stroške! Kdor se zoper to pravilo pregreši, kdor več izdaja, kakor sprejema, ta ne gospodari, ta le zapravlja in mora prej ali selej priti na boben in beraško palico. Poljedelstvo in živinoreja — vinogradarstva in gozdarstva tukaj ne jemljemo v poštev in v predudarek — daje v obče našim kmetom večino njihovih dohodkov. Da pa oboje srečno napreduje, mora biti med njima prava, pametna razmera. Dobro obdelane njive, na katerih se pridelujejo tudi rastline za polaganje živini, podajajo gospodarju sredstva, da zamore več živine dobro rediti; ali to mu zopet pomaga do več gnoja in tedaj do boljšega obdelovanja njiv. O tej reči, zlasti pa o narejanju gnoja in pomnoževanju gnojnih tvarin se je že mnogo pisalo in bralo v „Slov. Gosp.“ Zato hočemo pozornost obrniti na nekatere druge reči, ki utegnejo tudi pripomagati, da se dohodki gospodarski pomnožijo. Ta sredstva so:

1. Večja skrb in natančnost pri obdelovanju njiv. Res je, marsikateri kmeti v tej reči veliko storijo, a ne da se tajiti, da jih je tudi mnogo popustljivcev, nemarnjakov in zanikrnežev, ki niso vredni lepega zemljišča, koje posedajo. Veliko tisoč oralov ostaja čez zimo še nepreoranih; globoko oranje se po mnogih krajih, kder ga je treba kakor boski kobili podkove, še vse preveč malo obrajta; marsikateri orjejo in rovljejo po celó mokrih njivah in ne sejajo semena, ampak ga v zemljo zaploskajo in zamažejo ali pa ga po dva, po tri dni ležati pusté, ker ga ne morejo zavlačiti, da ga divje in pitovne ptice poberejo. Krompir in druge osipavne sadeže nekateri le jedenkrat osipavljejo ali prav za prav večjo

travo po njivi popraskajo; kaj čuda, ako naposled imajo več plevela za spravljati, kakor pa lepega krompirja! Tu pa tam, toda hvala Bogu že bolj redko, zadenemo še na kmete starokopitneže, ki njivo le vsako tretje leto orjejo in posejajo in se držijo črne prahe, ter ne gleštajo ne krme ne gnoja. Take nedostojnosti je treba odpraviti in gospodarski dohodki se bodo sčasoma pomnožili.

2. Pomnožena sejatev ali saditev rastlin (ali zelišč, ki služijo živini za polaganje. Takih rastlin je veliko na izbirko: razne detelje, zelena kuruza, sivo proso (sivka, sirek, sirkovina, sorghum vulgare, Moor-Hirse, Sirk), grahor, zeleni ječmen, zelena rž, grah, kolenc (spergula arvensis sativa). Močno radi bi nasvetovali našim kmetovalcem prekoristno rastlino za polaganje živini, namreč: sirkovino. Po dva, po trikrat se nje na leto da obilo za polaganje nakositi; sitnoba je le ta, da pri nas semena ne obrodi, in ga je treba od inod kupovati. Razve ovsu se dajo gori omenjene rastline večkrat v letu sejati in storijo po vsakovrstnem žitu. Vselej dajo lep pridelek in če se hoče, se zamorejo tudi za seno posušiti. Ni pa se treba bati, da bi sejanje teh rastlin poječmenu, ovsu, rži ali pšenici zemljišče bolj potegnolo, kakor se zamore potem z gnojem pomagati, kateri se je vsled polaganja z omenjenimi rastlinami pridobil. Njiva pa tudi gospodar je tukaj vselej na dobičku — že zarad dobro rejene svoje živine. Priporočujemo še tudi krvavo deteljo (Inkarnatklea) in sicer tako, da jo gospodarji naj sejejo sredi meseca avgusta. Tako vsejena krvava detelja da prvo zeleno krmo in je velika dobrota v spomladi, kedar so ljudje včasih zavolj pomanjkanja živinske krme v hudih zadregah. Za to deteljo se zamore potem posaditi vsakovrsten osipaven sadež: krompir, kuruza, še celó jari ječmen. Travniki, ki so z mahovjem zaraščeni, ali ki dajo le kislo krmo, ali ki se na leto samo jednokrat kosijo, so pač slabi in gospodar najbolje stori, da jih prevrže in izorje, če se jim z drenažo ali z napajanjem pomagati ne more. Če so taki zapuščeni travniki prestrmi za njive, se pa naj zasade z sadunosnim drevjem ali pustijo, da gozd zaraste. Močvirnim travnikom se pomaga z drenažo in z grabni. Komur ostane le malo travnikov, ta jih naj tem marljivejše obdeluje, naj jim pomaga z gnojem, posebno z kompostom. Trud mu bo travnik brž stotero povrnil.

3. Pomnoženo sadenje osipavnih sadežev: krompirja, bele in rumene pese, kapusa, fižola, kuruze itd. Sploh pa je modro, če se število poljedelskih sadežev poprej množi, nego krči, ker se tako nasledkom slabe letine v okom prihaja; če ne stori jedno, pa obrodi drugo; tudi so pridelki pri osipavnih sadežih v obče precej bolj gotovi in obilni, kakor pa žitni. Bela pesa je po zimi tako izvrstna klaja za krave in tako rada obrodi, da se je le čuditi, zakaj se je še tako malo prikupila slovenskim kmetovalcem. Vino-

rejska šola blizu Maribora je letos na ne preveč rodnem zemljišču pridelala ogromno veliko najdebelejše pese. Izkopana je bila videti, kakor da bi po njivi ležale brezštevilne odbite glave Turkov. Osipavni sadeži naposled tudi zemljo zboljšujejo, ker njo pogosto vzhajljavajo in plevela čistijo. Zato je kot napredek svetovati, sadenje osipavnih sadežev rednemu poljedelstvu vvrstiti, zemljišče pa tem marljivejše obdelovati.

(Konec prih.)

Zimska jabelka. 8. Čebular (Lukas IX. 3 b) Zwiebel-Borsdorfer. Močno ploščasto čebulo podobno jabelko je srednje velikosti. Lupina je večkrat bradovičasta. Zori novembra, trpi pa do februarja. Po okusu in dobroti je čebular kot zanamizni sad za žlahtnim borščem, vendar za gospodarstvo zelo izvrsten. To jabelko se priporočuje za splošno sajenje, ker že mlado drevo obilniše rodi, kakor žlahtni boršč. Drevo ne zraste veliko in se priporočuje za večje sadunosnike. 9. Ananas kosmač (Lukas VIII. 2 a) Ananas-Reinette je lepo, srednje veliko jabelko visoke, kroglaste podobe. Lupino ima gladko in svitlo, na drevesu zelenkasto, pozneje, kedar je celó zrelo, močno zlato-rumeno brez kakoršne rudečine. Značajne pri tej sorti so mnogobrojne, pravilno po sadu razdeljene rujave pike. Mesó je žoltkastobelo, prijetno dišavnega vinsko-sladkornega okusa. Zori meseca novembra in trpi do februarja in še dalje in se prišteva našim najboljšim zanamiznim jabelkam: vendar tudi za gospodarstvo in jabelčnico je ta sad zelo cenljiv. Drevo raste krepko in gosto in je nenavadno rodovitno. Lukas in drugi umni sadjerejci svetujejo, da se kmalu rodovitna drevesa pridobé, storiti kakor pri boršču in žlahtne vejice te sorte v krono odraslih jabelčnih divjakov cepiti. Zavolj dolge trpežnosti se priporočuje za prodajo.

(Dalje prih.)

M. Ovsa se veliko po nepotrebem potroši. Starejšim konjem, ki imajo že slabe zobé in pa tudi takim, ki prehitro žró, se dostikrat primeri, da tretjina ali celo polovica ovsá pozobanega v želodec pride, ki ni zažvekan. Taka nezažvekana zrna želodec ne prekuha in ne prebavi. Ona gredo večjidel cela zopet od živine, kar je gotovo velika zguba. Da se temu v okom pride, se mora oves 3 ure, predno se živini položi, v vodi namakati. Če je voda prav mrzla, nekoliko dalj časa, da se zrna nekoliko vode navzamejo, mehkejša postanejo in se zažvekati morejo. Nekteri konji, da se jim zadosti poklada, vendar le shujšajo in sicer iz ravno povedanega uzroka.

M. Da korenstvo, repa, petersilja ne začne poganjati, ga je treba, predno se v kleti zagreba, z drobnó potrošeno stolčeno soljo potrositi. Tako potrošeno korenstvo noter do junija ne poganja in se dobro hrani.

Sejmovi. 4. decembra na Polah, v Gomilskem, v Konjicah, v Šmarji, v Planini, v Zelenem travniku; 5. dec. v Ljutomeru; 6. dec. v Staremtrgu, v Dobrni, v Podsredi, (sv. Vorih), v Lučanah, v Sevnici, v Cmureku, št. Miklavžu pri Sotli, v Vozenici; 9. dec. pri št. Ilu na Goričkem, v Dobovi, v Bučah, pri št. Lovrencu na Prošinu, na Brenškigorei; 13. dec. v Jurkloštru, pri sv. Duhu pri Šavnici, pri sv. Petru pod sv. gorami, v Žavcu in v Studenicah.

Dopisi.

Iz celjske okolice. (Okrajni zastop — teharske zadeve — letina.) „Slov. Gosp.“ je naznanil, da je celjski okr. zastop most čez Voglajno pri „turkovem“ mlinu razdelil na 2 progi, češ, vozovi od ene strani morajo le po eni strani drdrati, kakor po železnici. Toda hlood, ki je most na 2 strani delil, je nekega dne zginil, le vedeti se ne da, je li modri okr. zastop nepraktičnost svojega djanja sam spoznal, ali mu jo je moral teharski župan vcepiti, ker se je ravno ob tistem času pri tistem mostu zavoljo tistega nepraktičnega razdeljenja velika nesreča zgodila. Da pa sl. okr. zastop pri svoji trmasti nepraktičnosti ostane, izmislil si drugo; dal je omenjeni most prav na debelo s trdim, debelim „šodrom“ posipati. Kaj je uboga živina trpela! Voli so padali, ker je bil „šoder“ bodeč, in na ravnem mostu so morali priprego iskati; ljudje so kleli, kateri so morali bosí po ojestrem „šodru“. Marsikateri je želel, ko bi tistega velikega gospoda „štrasenkomisarja“, ki je to posipavanje izmislil, bosega po „šodranem“ mostu kake pol ure naganjali! Ker je bila po takem mostu voznja in hoja le pretežavna, usmili se „štrasenkomisar“ živine in ljudi in da pošodrani most posipati — z blatom. Tako jest! Kdor ne veruje, naj gre „turkov“ most gledat. Kakor so poprej vozniki težavo imeli zavoljo „šodra“, obtičijo zdaj vozovi na mostu zavoljo — blata. — Poskušal sem poizvedeti uzroke posipanja „turkovega“ mosta; zvedel sem ga. Sl. okr. zastop celjski, ali prav za prav njegov „štrasenkomisar“ misli, da se mostnice prehitro poškodujejo, ako vozovi po golih mostnicah drdrajo. Pa na Angleškem in v Ameriki, kder so gotovó tako praktični gospodarji doma, kakor v celjskem okr. zastopu, mislijo, da mostnice bržej strohnijo od moče, kakor se poškodujejo po vožnji. Tudi je most zdaj tako posipan in pošodran, da voda mora zaostajati. Ta ubogi posipani most nosi noč in dan lepo breme kakih 5—600 centov. To niso šale za tako že zastarelega tovarnika. Da mu pa nebi kdo kakega rebra strl, ali pa glave pripognil, prepovedal je baje okrajni zastop čez 30 centov težke vozové po mostu voziti. Da bi se pa zamoglo zvedeti, se li vozniki te postave držijo, treba bo na vsakem koncu mosta tehtnice, ki bo stala vsaka 3—400 fl. Ako bi n. pr. kdo pripeljal do mosta voz vina, ki bi tehtal

30 centov in 2 funta, ali po novi vagi 151 kilo, moral bi kaka 2 litra pred mostom odtočiti in izpiti, in ako bi k temu delu povabil „štrasenkomisarja“, pokazala bi se vsa praktičnost posipavanja mosta. — Gromska pištola! „Slov. Gosp.“ je pred kakim letom poročal o požaru v Teharjih, h kateremu g. berič in župan nista dala brizgalnice peljati. Je li vse to res ali ne, mi ni znano; pa do zdaj se še nobeden ni opravičil; tudi v „Gosp.“ še nismo preklicali. Poizvedel sem, zakaj in kako? Govori se, da nesrečna brizgalnica popušča povsod vodo, le tam ne, kder je mojster luknjo pustil. Da bi se tedaj brizgalnica ne razsušila, se gasilci tebarski neki zdaj vadijo noč in dan v rabi brizgalnice, da, — česar nas Bog varuj in sveti Florijan, — ko bi nastal kde požar, bi bili urni gasilci hitro pri roki. Ako je to res, in resnico bi nam teharski dopisnik lahko poročil, zasluži hrabri „Sl. Gospodar“ pohvalo, kateri zaspance drami. Še nekaj o teharskem sr. beriču. Tega pa ne poročam rad — in to iz 2 uzrokov; — prvič, ker je res neverjetno; če je pa resnično, je ta slavni teh. srenjski berič res modra glava. Drugič ne pišem o tem rad za tega voljo, ker bi utegnil berič sumičiti na g. kaplana, in se nad njim tako surovo znositi, kakor je „Sl. Gosp.“ že povedal. Naj se zgodi, kar hoče, sprožil jo bom. Pri farovžu v Teharjih je bilo treba več popravil. Za plačilo stroškov ima po postavi skrbeti cerkveno-stavbeni odbor; stroški se razdelijo med patrona, cerkev in srenjo. Pa glejte! stavbeni odbor ni poprej prašal sr. beriča, ki ima povsod prvi svoj nos!! Ko tedaj načelnik odbora račun srenji Teharski poda, da bi poskrbela denarje, ves razkačen se berič nad njim zadere: „Zakaj ste pa podpisali, da morate toliko plačati? Prinesite nam cerkvene račune!“ Ako tedaj kdo komu dolga izplačati neče ali ne more, naj se poda k g. župniku po cerkvene račune; te naj pokaže svojemu upniku in — dolg je poravnal! Zdaj pa še naj kdo reče, da teh. sr. berič ni modra glava!? Ko bi „finanzminister“ za njega vedel, napravil bi ga za voljo njegove zvedenosti v dnarstvenih zadevah kar naenkrat za svojega prvega svetovalca. Srečna srenja, ki ima tako zvito — modrega beriča! Letina je bila letos v celjski okolici sploh slaba. Krompirja je čisto malo in še tisti je na pol gnjil. Žita je razun ajde prav malo — pa nima tudi nobene cene. Ravno tako tudi živina ne gre v denar. Mesarji, peki in oštirji imajo zlato dobo. Čeravno so ljudje prav malo vina pridelali, se čuje o groznih pobjoh, tatvinah in drugih nerednostih, da je groza.

Take prikazni imajo deloma svoje uzroke v nemarnem županovanju in v svojeglavnosti sr. beričev, kateri se rajše zameri vsem poštenim prebivalcem, kakor pa le enemu lumpu.

Od Pesnice. (Duhovska plača zboljšana!?) Hvala Bogu, bo morda marsikteri kaplan ali tudi župnik veselo izkliknil, ako je to istina,

da se ima plača za duhovnike zboljšati! Oče Stremajer vendar le za nas skrbi; kar ravno je razposlal svojih grošev nam v podporo, izdelal je pa tudi nov postavni načrt, po katerem ima pri nas dobiti župnik 500 gld., ko je dozday le 315 ali 400 gld. imel; kaplan pa, ki je dozday imel 157 gld. do 210 gld., pa dobi 300 gld. Sicer je to tudi malo, ker zdaj vsaka reč tako strašno na viš bije, darila za sv. meše in druge dobrote pa zginujejo, in dostikrat mora župnik od ubovega kaplana za njegovo preživljenje dve tretjini od kaplanove plače tirjati in le edna zimska suknja više 30 gld. pride. Pa nekoliko je plača vendar zboljšana, bo morda marsikteri v prvem hipu mislil. Ali če postavni načrt bližej pogledaš, kmalu spoznaš, da bo plača na marsikterih farah malo ali nič zboljšana, ker se ima po novi postavi vsak ubogi krajcar vračuniti, ktereга duhovnik dobi za svoja duhovna opravila, še celo mešna darila od štifting; zraven tega bo pa to pouzročilo mnogo dela z novimi fasijoni in drugih sitnob. Omilovanja vreden je duhovni stan, kar zadeva njegovo materijalno stanje; tudi duhovnik ne more samo od božje besede živeti, ker ima tudi svoje potrebe dušne in telesne. Ni se toraj čuditi, da si ga tako malo mladenčev voli. Ne misli č. bralec, da sem z svojim stanom nezadovoljen, in upam, da tudi drugi sodelavci v vinogradu Gospodovem niso. Jaz sem le hotel očitno povedati, kar mi je v ti zadevi na misel prišlo. Da se letna plača duhovnikom zviša, in sicer v stoletju enkrat, tega menda nobeden pameten človek zameril ne bo. „Vreden je delavec svojega plačila“ in „kdor altarju služi, naj od njega živi“. Sv. Cerkva in božja pravica tirja, naj plačilo za duhovno opravilo gre tistemu, ki ga je opravljal; to je bila tudi volja rajnih dobrotnikov, ki so ustanove ali štiftinge napravili cerkvi in duhovnikom v prid.

Zatorej so tudi presvitli cesar 29. decembra 1851 zaukazali, da se nove ustanove v letno plačo duhovnikov zanaprej ne smejo več vračuniti. Drugi ukaz od 1. januarja l. 1859 je določil, da provizorjem ne bo več treba zanaprej denarjev za opravljene ustanove drugim denarnicam odrajtovati. Upali smo, da bodo tudi stare ustanove iz letne plače izbrisane, in da bodo tudi župniki in kurati za opravljene ustanove odločeni denar prejemali. Po Stremajerjevem načrtu v zboljšanje duhovniške plače pa se imajo še celo nove ustanove vračuniti. To bo zboljšanje plače, da se Bogu usmili, in ne čudim se, ako nekateri župniki resno mislijo nobenih „štifting“ več sprejemati in že obstoječe poslati nazaj, ker niso voljni vrstvenemu fondu v prid — robovati!

Politični ogled.

Avstrijske dežele. V Pragi izhaja nemšk list, ki se zove: Bohemia in ki velja za vladni list. No, in v njem beremo novico, ki je nemške in

magjarske liberalce in ob jednom turkoljube neizmerno iznemirila. List poroča, da sta naš cesar in ruski car se zastran Turčije popolnem porazumila, da pa se to v Avstriji še ne da veljati zaradi znotranjih razmer, to se reče zavolj nemških ustavoverceev in magjarskih mogotcev; vendar, pravi list, se bo skoro vse to spremenilo, sedanji ministri se bodo morali omenjenej zvezi ali podvreči ali odstopiti. — Dunajski ministri in liberalna večina državnega zbora so se te dni hudo skregali zlasti zaradi novih pravil, katere so naši ministri z ogerskimi vred načrtali za nacionalno banko. Vsled teh pravil bi morala banka izdajati 30 % magjarskih bankoveev, tega pa banka sama neče in tudi poslanci ne; ker so se pa ministri v dogovorih z ogerskimi zavezali, da bodo ostali mož beseda, bodo morali liberalci in ustavaki vsemu prikimati, kar Magjari hočejo, ali pa bodo morali ministri nove volitve razpisati ali pa sami odstopiti. — Na mesto umrlega č. o. servita Rainerja bo v Frohnleitnu za državnega poslanca najbrž izvoljen mladi zgovorni knez Alojzij Lichtenstein, tisti, ki je lani pri občnem zboru mariborskega kat. polit. društva tako sijajno govoril o škodljivosti liberalizma. V Dalmaciji so Slavjani veselo zmagali čez Lahe, imajo izmed 41 poslancev 30 narodnih, čeravno je volilni red tako umetno in njim v škodo narejen, da pride na 40.000 večjidel laških prebivalcev ravno toliko poslancev, kakor pa na 400.000 kmetskih večjidel slavjanskih stanovnikov. Slavjani so tedaj tudi v nekaterih mestih prdri do večine. Slava njim! Na Hrvatskem je umrl baron Vranicani 73 let star. Blagi mož je 10.000 fl. daroval jugoslavjanskej akademiji in 6000 fl. vseučilišču v Zagrebu. Magjari so prepovedali snovati katoliška politična društva. Med bosenskimi begunci na Hrvatskem je 6500 ljudi po legarju zbolelo.

Vnanje države. Zavolj bližnje rusko-turške vojske je tudi Avstrija začela priprave, da se vaji hipoma pokličejo. — Angleški minister Salisbury je v Parizu, v Berlinu, na Dunaju in v Rimu beračil za pomoč zoper Ruse, pa povsod dobil — breo. Zato sedaj Angleži ne vedo kaj bi storili, ali bi šli sami Turka braniti ali bi si tudi kak kos Turčije vzeli. — Na Nemškem hoče Bismark porotnice odpraviti, toda liberalci jih nečejo pogrešati; Poljakom se na Pruskem huda godi; sedaj se je poljski jezik celó pri sodnijah prepovedal. Francozi se prepirajo med seboj in stranka radikalcev ali antikristov postaja vedno močnejša in predrzniša. Lehkomišljeni Francozi so požiganje Pariza l. 1870 že pozabili! — Rusko posojilo 100 rubeljnov je že dognano, 2 mesti Petrovgrad in Moskva ste sami vse pokrile; ruska vojna na jugu je v 13 dnevih 304.000 možmočna z 540 kanoni bila postavljena na turško mejo. Ves svet se tej urnosti čudi. Z rusko vojno bodo potegnili tudi Rumuni, Srbi, Črnogorci in Grki; vsi se pripravljajo na boj. Turk bo v tej vojski bržčas sam

— in zato mu bo v Evropi došla — poslednja ura. Egiptovski vice-kralj je svojega finančnega ministra lastnoročno natepel, izgnal in na potu ubiti dal! Turška pravica!

Za poduk in kratek čas.

Iz Maribora v Solčavo in savinjsko dolino.

II. Iz Prevali naprej je prva železniška stacija pri Blibergu; mestice leži z ličnim gradom malo uro hoda na desnej strani. Okolica je zala, zemlja rodovitna. Proti jugu kipijo razčesane gore v modro nebo. Sivo pečevje je golo in rastline ne najdejo na njem živeža, le sivo mahovje se ga klaverno ovija. Med gorami štrli gora sv. Uršule v nebo kakor skalnat greben, čerez vse pa gleda velikanska Peča. Večji del krasne Koroške se vidi iz njene površine. Iz Bliberga smo potem pridrdrali v Kühnsdorf, ki se slovenski nazivlja: Sinčjaves. Do sem smo se vozili po gladki železni cesti, sedaj pa se je reklo železnico zapustiti. Proti Kapli, kamor smo bili najprvle namenjeni, se mora ali pešice iti, ali voz najeti, če ga je dobiti. Na našo srečo je na kolodvoru v Sinčjivesi res čakal voz, ki je bil ravno iz Kaple pripeljal neko družbo. Sicer sem moral z glavo skimavati, ko sem ga ogledoval in sem se precej bal njemu svoje ude naložiti, vendar sem mislil, boljše nekaj, kakor pa nič in sem najel voz za sebe in za svoja tovariša. Bil pa je voz res celó posebnega stroja — stavim sto goldinarjev proti jednemu, da mu ni bilo jedneakega najti niti na velikanski dunajski razstavi. Poldné je že minolo, in trebuh se nam začeli kregati, da tako dolgo z dolžno jim postrežbo odlagamo. Zavrujemo torej iz steze na stran v bližnjo krčmo ter prašamo, ako še na komenu gori in če še kaj zraven ognja stoji? Mlada natakarica, z prijaznim koroškim licem, brž v kuhinjo pohiti in vrnivša se brzo reče, govedine nimajo več, torej tudi juhe ne, ako pa hočemo, nam je prijazno djala, zamoremo dobiti ovčetine ali pečena piščeta, ki so brž ko ne še po dvorišču skakljala. Jaz si izvolim ovčetino, tovariša pa si naročita vsaki jedno pečeno pišče. Meni se je brž postreglo, tovariša pa sta morala nekoliko časa počakati. Toda dobila sta res prav koroška piščeta; pri nas so komaj kokoši tolke. Še polovice nista spravila pod streho, čeravno sta se skoro zraven potiti začela. Sedaj plačamo, kar smo bili dolžni, ter stopimo na cesto, kder nas je vozač z svojim čudnim vozom že čakal. Radoveden sem bil, kako se bo prišlo na voz, ki je bil precej visok in okoli in okoli z železno ograjo omrežen; le od zaja nad repico je poprečkem ležal železen hlod, kar mi je na misel dalo, da se menda le od zaja na voz vzhaja. In tako je res bilo. Vozač je železni hlod vzdignol in potaiki smo drug za drugim zmuzali se na voz. Tukaj je bila na vsakej strani podolgem jedna lesena klop. Na

njo smo se posadili in si morali drug drugemu v oči gledati, če si tudi nebi bili dobri. Opazno zapre sedaj vozač železni zapor za nami, kakor da bi ga bojazen spreletavala, da nas kde iz voza ne pozgubi ali da mu kateri ne uide. Bili smo res naloženi na pravi telečnjak. Ko je bilo vse uredjeno, se posadi vozač na svoje mesto, počí z bičem po konjih in sedaj je šlo urno naprej z neizmernim ropotanjem. Bilo je slišati, kakor da bi same klopotece vozil. V pol uri bili smo v Dobrivesi; nemški se njej pravi Ebersdorf. Na levo stran na majhni višini stoji obširno poslopje očetov benediktinov in zraven prostorna cerkva. Poslednja bo menda že več, kakor 700 let stara; prvi stanovniki pri njej bili so očetje avgustinci. Pobožni grof Kacelin bil je ob koncu 11. stoletja gospod cele okolice in njo je akvilejskemu patrijarhu Ulrihu podaril z namenom, da bi njeni dohodki služili v zdrževanje redovnikov, ki bi po njegovi smrti opravljali zadušnice pri grobu njegovem. Blagi grof je naglo umrl v Götting-u na Štajerskem, njegovo telo pa so poznej odpeljali v Dobrives, kder je akvilejski patrijarh, ranjkega dedič, postaviti dal prekrasno cerkvo. Ob enem je pozval tje menihe avgustince, kojim začetnik je bil sv. Avgustin, ker je ta spisal pravila, po katerih imajo živeti. L. 1154. dne 20. oktobra je patrijarh Peregrin temeljni kamen položil samostanu, kateri je bil avgustincem namenjen in ga je poznej res njim izročil. Med avgustinskimi prošti je znamenit prošt Lavrencij, ki je zavolj turških napadov dal samostan in okolico utrditi z obzidjem, rovi in nasipi; neki plemenitaš Löschenpfeffer mu je pomagal z ustavnino, ki je dala na leto 100 ogerskih zlatov. Dalje prošt Lenart iz rodbine plemenitih Hodišancev. Ta je poznej postal nadškof solnograški in je slovel kot stavitelj gradov in cerkvá. Gradovi Brezje, Tagganbrun, Gmünd, in Tanzenberg in lepa cerkva bl. Marije v Svečah so še sedaj sledovi njegovega delovanja. Leta 1603 je umrl 41. in slednji prošt avgustincev v Dobrivesi. Cesarski komisar je zabranil volitev novega prošta in samostan in vse imetje izročil jezuitom. Ti so potem tukaj imeli svoj veliki novicijat za vsó znotranjo Avstrijo ter so postavili sedanje samostansko poslopje. Toda l. 1772. bili so jezuiti izgnani in samostan je postal državna graščina, katero je l. 1810. cesar Franc izročil oo. benediktinom v št. Pavlu, ki jo še sedaj posedajo. Blizu Dobrivesi bil je slavnoznani zgodovinar (Germania sacra) in jezuit Marko Hanžič rojen in v samostanu pri jezuitih izgojen.

(Dalje prih.)

Smešničar 49. Prašanje: katera fara ali župnija v lavantinski škofiji je najbolj zdrava? Odgovor: brez dvombe mahrenberška; kajti tam še noben fajmošter, noben kaplan ni umrl — vsak prej odide.

Razne stvari.

(*Javna zahvala.*) Na den blagoslovljenja nove šole v Lembahu je blagorodni gospod Jožef Kodela, veliki posestnik pri Mariboru poprejšnemu svojemu velikodušnemu daru 100 fl. določil 20 fl. za šolske potrebe, za kar mu tukaj očitno in dolžno zahvalo izreka v imenu šol. odbora

Janez Jauk,

predsednik šol. sveta.

(*Za bosenske in hercegovinske reve*) je daroval g. J. C. v R. 2 fl. Odposlali smo torej zopet 25 fl. g. Horaku v Ljubljano, kot predsedniku odbora za podpiranje ubogih turških kristijanov — skup 400 fl. 49 kr. Ostalo je 60 kr. Nadalje sta darovala Jožef Majal in njegova nevesta pri sv. Martinu na Pohorju 3 fl. Bog plati!

(*Celjski okrajni zastop*) je v proračun za l. 1877 postavil stroškov 25.009. Vsi direktni davki znašajo 119.133 fl. Na te sme naložiti 21 % za okrajne potrebe, t. j. 25.018 fl. tedaj bo zmanjkalo 891 fl. Tretjino ali 7 % vseh stroškov delajo samo šole.

(*Nova šola*) v Makolah je dozidana in je bila 9. novembra slovesno blagoslovljena.

(*Prašanje do „Slov. Gosp.“*) Imajo li taki, kateri so zarad storjene krive svojo kazen v zaporu prestali, pravico voliti in voljeni biti v srenjski zastop? Tomaž Erjavec pri št. Jurju. Odgovor: nimajo in sicer skozi 3 leta po prestanem zaporu. Gemeinde-Gesetz 1864 §. 10.

(*Mrtvega*) izvlekli se iz Pesnice pri šetarskem mlinu blizu sv. Lenarta v slov. goricah Antona Čučeka, posestnika v Spod. Voličini. Na glavi je bil ranjen. Ali je tukaj hudodelstvo ali samo nesreča, to še ni znano.

(*Luteranskega učitelja*) so na farnej šoli v Kremnici na Koroškem nastavili med katoliškimi učenci v bližnjih Tratah pa med lutrovske otroke katoliškega učitelja. Ali je to samo narobe sveto?

(*Spremembe v lavantinski škofiji.*) Č. g. Fr. Trafenik je imenovan za kn. šk. duhovnega svetovalca in za dekana v Škalski dekaniji. Č. g. Jož. Gospodarič, kn. šk. duh. svetovalec in dosedanji dekan v isti dekaniji stopi v stalni pokoj. Č. g. Al. Šijanec pride za namestnika v zgornjo Poljkavo, St. Mohorko za kaplana v Celnico, in V. Kranje za kaplana v Prihovo. Umrl je č. g. Mih. Vavpotič, kaplan v Prihovi, star 36 let. Kaplaniji v Remšniku in na Mutio stanete začasno izpraznjeni. Č. g. A. Balon je prezentiran za Vransko.

(*Za družbo duhovnikov*) so vplačali čč. g.: Masten 22 gl., — Karba, Sever, Voh, Hajšek A., Pihler, Repič, Herg, (ustn. dopl.) Kalin Fr., Kalin J., Urek po 11 gl. in Canjker Jak. 6 gl.

(*Dražbe*) v tretje 4. dec. Anton Božič 2530 fl. v Konjicah, Franca Jug 2000 fl. v Konjiškivesi, Martin Romič v Babjemvrhu; 6. dec. Kašper Korénjak v Šedini 3630 fl., Janez Hlačar v Libojah 4100 fl., Tomaš Čuš v Vratislavcih 2797 fl. in 9. dec. Jakob Čatarič 92 fl. v Vratislavcih.

Tržna cena
preteklega tedna po hektolitrih.
(1 Hl. = 1⁹³/₁₀₀ vag.)

Mesta	Pšenica		Rž		Jčmen		Oves		Tursica		Proso		Ajda	
	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.
Maribor	8	10	6	20	5	50	3	50	5	50	5	—	5	50
Ptuj	8	40	6	52	5	20	4	30	4	85	4	80	4	90
Ormož	7	32	6	17	5	70	2	92	4	80	7	80	4	88
Gradec	6	65	6	50	4	88	3	65	4	79	—	—	4	84
Celovec	9	58	7	70	5	22	3	54	4	88	4	46	4	82
Ljubljana	9	10	6	40	4	70	3	57	6	80	4	70	5	85
Varaždin	6	40	6	40	5	80	3	60	5	20	5	50	4	50
Zagreb	10	80	8	—	6	—	3	—	6	80	—	—	—	—
Dunaj	11	90	9	75	8	60	7	50	7	30	—	—	—	—
Pešt	11	15	9	30	7	15	7	40	5	50	5	—	—	—

Najnovější kurzi na Dunaju.

Papirna renta 61 30 — Srebrna renta 67 — — 1860-
letno državno posojila 108 — — Akcije narodne banke 823 —
Kreditne akcije 139 — — Napoleon 10-12 — Ces. kr. ce-
kini 6 — — Srebro 113 —

Loterijske številke:

V Gradcu 25. novembra 1876: 32 66 55 54 48.
Na Dunaju " " 68 50 28 54 48.
Prihodnje srečkanje: 9. decembra 1876.

Razglas.

3—3

Na deželni sadje- in vinorejski šoli blizu Maribora se bodo od 11.—16. dec. 1876 vršila predavanja o kletarstvu za goste. Obsegala bodo teoretični in praktični poduk o vinskem pridelovanju in kletarstvu. Vsaki den bo od 10.—12. ure dopoldne poduk, popoldne pa praktično razkazivanje. Vodil jih in predaval bo strokovnjaški učitelj g. Henrik Kalman. Predavanj se zamore udeležiti vsak Štajerec, ki je 18 let star, in ki zmore potrebnih predznanostij in se za ovi poduk zanimiva. Toda poslušalec se ne sprejme več nego 20. Kdor se želi udeležiti, naj se do 7. decembra pri ravnateljstvu šole pismeno oglasi. Ondi se tudi lebko vse še natančnije izve.

V Gradcu 4. novembra 1876.

Štajerski deželni odbor.

Dobra sol po najnižji ceni

v žakljih priredjena se dobi v veliki, privatni solni zalogi v Celju — Salz-Depot in Cili — Zastopnik zaloge je gosp.

2—3 R. Jud v Celju.

2—3

Duhovnik v pokoju

zmožen še dva duhovniška opravila opravljati razve spovednih potov v goratem hribovju želi nekam priti za misarja, ter je voljen, ako treba, prevzeti tudi jedno službo božjo, ali krščanski nauk ali katehezo. Svojo zmožnost zamore s pričevali potrditi. Ime č. gospoda se izve pri uredniku „Slov. Gospodarja“.

Za post!

priporočam lepe velike polže, jegule, sladnike, ruske sardine, kaviar, polenovko, več sort sirov, n. pr. ementalški, švicerski, primsen, štajerski in kvargelne, velike laške kostanje, jako dobro kislo zelje, vse vrste ogerske moke, potem laško grozdje, n. pr. rozine, civebe, laško sadje, kakor fige, datelne, mandelne, pomaranče, limone in lešnike, vse vrste domačega in zunanjega vina v steklenicah i. t. d. po primerno nizki ceni.

M. BERDAJS

1—2

v Mariboru.

NAZNANILO.

Dovoljujem si svojim čestitim znancem, kakor tudi slavnemu občinstvu sploh naznani, da sem svojo

obrtnijo v dravskeji ulici
(Draugasse)

preselil v

Tegetthof-ovo ulico, Fischer-jevo hišo št. 91.

in sem otvoril

špecerijsko štacuno

z vsem v to kupčijo spadajočim raznim blagom.

Zahvaljajoč se za meni skazano zaupanje, se tudi v prihodnje priporočujem in obetam slavnemu občinstvu z nizko ceno in dobrim blagom postreči.

A. Gregorič.

MLADENIČ, zmožen slovenskega in nemškega jezika, se sprejme v poduk v nekeji špecerijskeji štacuni v Mariboru; kje, se izve v J. M. Pajkovej tiskarni.